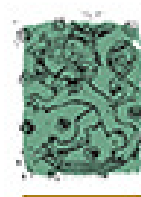

Rastit kiikarissa –hanke

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Raportti seurailasta

10.9. 2013, Köyliön Osuuspankki

Open Space –ryhmätöiden tulokset

Miten saadaan jokaiseen seuraan toimiva suunnistuskoulu? 1.kt

Miten saadaan lapsia suunnistuskouluihin? 2.kt

- Suunnistuskoulun oltava säännöllinen (min. huhti-syyskuu, myös talvi)
- Vetäjiä riittävä määrä
- ”Opetussuunnitelma” hyvä olla (helpottaa)
- Kouluissa ”suunnistuspäivä” seurojen järjestämänä
 - uusia suunnistajia
- Kouluissa mukaan täydet välineet
 - emit, väliajat nettiin, jne.
- Säännöllinen suunnistuskoulukulttuuri tuo uusia suunnistajia
- Ota mallia toisilta = kopio
- Vetäjät eri ihmiset kuin harjoituksien tekijät
- Mikä on sopiva ikä aloittaa?
- Yhteistyö jatkossa
 - seurojen välillä
 - lasion välillä

Mitä tehtäviä vanhemmille löytyy oman lapsen harjoitus ryhmästä? 4.kt

- Huoltaja kilpailussa
- Saattajat
- Kuljettajat
- Tuki
- Kannustus
- Avustus (esim. rastien haku..)
- Osallistuminen tapahtumiin/harjoituksiin
- Paperityöt/Kirjanpito
- Organisointi
- Ruokahuolto (suunnittelu, haku, teko)
- Bussivastaava
- Siivous
- Terveys, Ensiapu (välineet mukana, osata käyttää)

Miten saada lasten vanhemmat sitoutumaan lastensa suunnistusharrastukseen? 3.kt

- Tieto
- Tehtävien jako
- Huomioiminen
- Mukavan ilmapiirin luominen
- Kannustus palkitseminen
- Vanhempien suunnistus koulu
- Yhdessä tekeminen

Mitä on laatu suunnistuksen seuraharjoituksissa? 6.kt

- Edellytykset kuntoon
- Organisointi
- Suunnittelu
- Taitotason mukainen
- Taitoharjoittelu
- Ominaisuusharjoittelu < ympärivuotista
- Monipuolisuus < ympärivuotista
- Jatkuvuus
- Tavoitteellisuus
- Yhteislähdöt
- Ilo
- Yhteiset alut ja loput
- Yhteinen alku- & loppuverryttely
- Työjako

Mitä koulutuksia seurojen nykyiset ohjaajat ja valmentajat tarvitsevat/odottavat? 7.kt

- Startti
- Eritasoiset valmentaja/ohjaaja koulutukset
- Suunnistusliiton koulutus
- Suuri haaste saada uusia ei koulutuksia ”vanhoille”
- Tarve riippuu mistä ikäryhmästä kyse
 - (yleinen/laji/ominaisuusharjoittelu)
- Tekniikkakoulutus
 - kartanteko

Millä perusteella tulisi nuoret valita hankkeen valmennusryhmään? 8.kt

Mitä nuorten valmennusryhmän vuosisuunnitelmaan sisältyisi? 9.kt

- Nuoret ideoi
- Nettisivutiedoitus
 - maksut (?)
 - kokonaistalous (?)
- Viestijoukkueratkaisut
- Avoimuus
- Viestijoukkueen ratkaisut?
- Aloitettava tästä?
 - hakemuksesta
 - innostaminen
 - saadaanko tarpeeksi nuoria
 - saa tulla eritasoiset
 - jatkumo

- Porukan vetovoima: Vetäjät
 - mistä?
 - jatkuvuus?

- Yhteinen joukkue
 - osalla menestystavoite
 - yksilöllisyys
 - yhteishenki
 - leirit, matkat
 - kiva
 - yhteinen
- Säännöllinen toiminta
 - ympärivuoden
 - sopiva taso
 - muutakin kuin suunnistusta
 - huomioitava välimatkat

Miten ja kenen tehtävä on innostaa ja saada uusia ohjaajia seuroihin?

Miten:

- Seuraan liittynyt uusi jäsen otetaan mukaan yhteisiin harjoituksiin, leireihin, kisamatkoihin jne. Näissä tapahtumissa uusi jäsen näkee nykyisten ohjaajien ja apuohjaajien toimintaa. Uusi jäsen saattaa innostua näkemästään ohjaajatoiminnasta ja haluaa itsekin ohjaajaksi.
- Aikuisten suunnistuskoulussa on lajista innostuneita aikuisia. Osa heistä saattaa olla hyvinkin kiinnostuneita myös ohjaajan ja apuohjaajan tehtävistä.
- Henkilökohtaisesti kasvokkain pyydettyä kynnys kieltäytyä on paljon suurempi kuin esim. sähköpostilla.
- Ohjaajia ja nakitettavia tarvitaan monenlaisia, kaikkien ei tarvitse olla ”valmentajia”.
- Seuran innokas ohjaaja voi kysyä kouluista mahdollisuutta pitää luokkien liikuntatunteja opettajien puolesta. Aiheena luonnollisesti olisi seuran oma laji. Näin lajin opetus voi olla oppilaille laadukkaampaa ja uusien harrastajien löytäminen todennäköisempää.
- Työpaikkaliikunnassa työpaikan lajin harrastajat voivat mainostaa / järjestää työkavereille omaan lajiin tutustumista ja lajin koulutusta. Joku työkavereista saattaa innostua lajista aivan seuratoimintaan asti.
- Normaalin lapsille suunnatun suunnistuskoulun lisäksi voi kokeilla perhesuunnistuskoulua. Siinä opetetaan sekä lapsia että lapsen vanhempia. Tällöin riskinä on koko perheen innostuminen lajista ja uusien seuratoimareiden saaminen.
- Laija pitää markkinoida aktiivisesti eri medioissa. Esimerkiksi paikallislehtiin pitäisi saada enemmän urheilu-uutisia suunnistuskisoista tms. Myös some eri muodoissa (esim blogit) ovat kanava nuorison tietoisuuteen.

Kenen:

- Nykyiset ohjaajat kysyvät ohjattavistaan kiinnostusta ohjaajan tms. tehtäviin. Myös ohjaajien esimerkki on tärkeää.
- Seuran johtohenkilöiden ja esimerkiksi kisojen järjestäjien tehtävä on huoletia siitä että on riittävästi talkoolaisia.

- Kaikkien seuran henkilöiden pitäisi kulkea hoksottimet hereillä ja törmätessään potentiaalsiin ohjaajiin tms. (esim. lajista innostuneet kaverit) voi kysyä näitä seuratoimintaa.

Muuta:

- Kuollessa seurassa oleva innostunut mutta kokematon henkilö voisi mennä pariksi vuodeksi vireään seuraan mukaan ja oppia siellä seuratoiminnan perusteita. Opittuaan innostuneella on paremmat lähtökohdat pyrkiä käynnistämään kuolleen seuran toimintaa.
 - o Tähän liittyen tuli hyvä kommentti siitä, miten saada kuollutta seuraa uudelleenkäynnistettäessä ne ensimmäiset perheet esimerkiksi perhesuunnistuskouluun. Miten innostaa ensimmäiset kokeilemaan uutta lajia?
- Jokaista talkoolaista pitäisi kunnioittaa yhtä paljon nakin / panoksen aiheesta huolimatta. Näin nykyiset talkoolaiset saa pysymään seuratoiminnassa mukana. Myös talkookuorman tasainen jakautuminen on tärkeää.
- Yksi tapa pitää suunnistus mielenkiintoisena lapsien (ja miksei aikuistenkin) mielestä on tarjota riittävän helppoja ratoja. Tällöin lapsi kokee onnistumisen tunteen ja mielenkiinto lajiin säilyy.

Katri Liljan sähköposti seuraillan jälkeen:

Hei,

Minulle ei jäänyt valokuvaa tai muistilappua eiliseltä, mutta kirjoittelen tässä muistinvaraisesti asioita, joista 13-16-vuotiaiden valmennusryhmää käsittelevällä pisteellä puhuttiin.

Valitseminen ryhmään, ryhmän toiminnan tavoite:

- Ilmoitetaan, että ryhmään haetaan, ts. pyydetään hakemaan ryhmään. Voidaan ehkä joutua houkuttelemaan nuoria hakemaan mukaan. Hakijat valitaan kaikki mukaan.
- Ryhmän toiminta sopeutetaan osallistujien tasoon, tarkoittaa eriyttämistä ja moniarvoista toimintaa. Muutamat nuoret ovat kansallisessa kärjessä ja tarvittaessa heille voisi pyrkiä löytämään vielä lisäavauksia (valmennuksellista apua, saman tasoita viiteryhmää kauempaa, jossa on heidän tasoisia nuoria tms. tms.). Tällaisen ryhmän toiminta sinälläänkin on jo hyvä apu kaikkien kehittämisessä.
- Ryhmän merkitys on innostaa nuoria pysymään lajissa, innostaa lajissa, innostaa harjoitteluun.

Tarve tällaiselle ryhmälle

- Seurojen tilanne on erilainen, osalla on tarvetta saada lisävoimia nuorten valmennustoiminnan pyörittämiseen, osalla seuroista ei ole nuoria tällaiseen ryhmään.
- Koettiin, että on tärkeää toteuttaa myös suunnistuskoulutoiminta ja n. 10-12-vuotiaiden toiminta hyvin, jotta tällaiselle ryhmälle olisi pohjaa. Pitäisikö myös se ottaa painopisteeksi?
- Koettiin, että mielekkäässä toiminnassa nuoret pysyvät mukana, jolloin tällaisen ryhmätoiminnan kautta oman seuran tarjonta koetaan mielekkääksi eikä ehkä halutakaan vaihtaa isompiin seuroihin kun ikää tulee lisää.

Viestit, viestijoukkueiden kokoaminen tästä ikäryhmästä

- Moninaisia tavoitteita:
 - o Voisiko saman ikäluokan nuoria koota yhteen seuraan, jotta voisi menestyä SM-viestissä? (Tähän tuli jäljempänä tulevilta ryhmiltä kommentteja, että silloin menee kokonaan seuraylpeys, kun se "meidän nuori" "kerääkin pisteitä" toiselle seuralle.)
 - o Miten ylipäätään saadaan joukkueita viesteihin? Voidaanko tehdä yhdistelmäjoukkueita? Niihin viesteihin joihin saa osallistua yhdistelmäjoukkueilla voisi olla mielekästä mennä yhdistelmäjoukkueilla.
 - o Myös jokin muu toiminta, esim. vuosittainen hieno leirimatka vaikkapa Ruotsin tuntureille tai Norjaan voi olla nuorten silmissä vähintään yhtä hieno kuin viestimatkat.
- Viesteihin liittyi moninaisia odotuksia. Omia ajatuksiani viesteistä: On tärkeää valita **viestiosallistumisten johtava ajatus**, päättää miten toimitaan sekä toimia päätetyn linjan pohjalta. **Päätös pitää kirjata ja kirjaukseen tulee liittää, miten toimitaan: mitä tehdään, mihin viesteihin lähdetään ja miten joukkueisiin valitaan.** On hyvä kirjata myös, miten voidaan tehdä mahdollisia muutoksia tähän suunnitelmaan. Tällainen suunnitelma selkiyttää toimintaa ja helpottaa asioiden käytännön toteutusta vuoden aikana.
- Vielä toinen oma kommentti: Jos viestitoiminta on kovin tuloshakuista, ei se kannu kovin pitkälle nuortenkaan silmissä. Tulos on yksi osa koko toiminnan kokonaisuutta. Tärkeintä on hyvä ilmapiiri, jossa nuoret kokevat tulevaisuuden hyväksytyksi omana itsenään ja jossa heillä on kehittymisen mahdollisuus suunnistajina.

Käytännön asioita

- Kun ryhmä on koossa, saivat nuoret kertoa, minkälaista toimintaa kaipaavat ryhmältä.

- Ryhmämaksu. Kyllä, jonkinlainen.
- Tiedotus netin kautta.
- Ryhmä voisi olla avoin, eli muistakin seuroista saa tulla harjoituksiin.
- Ryhmän vetäjät? Onko riittävästi - ei ehkä. Millä toimilla varmistetaan ryhmän vetäjien innostus ja riittävyys? Mikä taho tukee vetäjätiimiä?
- Kaipaako tällaisen ryhmän vetäjä korvausta toiminnasta? Osa voi kaivata. Jos tähän lähdetään, niin se vaatii selkeät sopimiset ja toimintatavat.

Toiminnan intensiteetti

- Kerran viikossa tuntui isolta määrältä. Kerran kahdessa viikossa tai kerran kuukaudessa tuntui sopivammalle.
- Talvikauden säännöllinen toiminta on tärkeää, jotta harrastus pysyy talven yli.
- Toiminta voisi sisältää muutakin kuin suunnistusharjoituksia - fyysiset harjoitukset on helpommin järjestettävissä. Muukin tekeminen on mielekästä yhdessä: Uiminen, muu urheilu tai jotain muuta kuin urheilua.

Vanhempien näkökulma

- Valmennusryhmän perustaminen vaikuttaa oikein sopivalta omalle nuorelle, joka on tässä ikäryhmässä. Nyt on seurassa yksin ja harrastus jää helposti taka-alalle erityisesti talvikaudella.
- Kaikki eivät ole halukkaita valmentautumaan, mutta silti laji vetää. Hyvä, jos hekin saavat olla mukana ryhmässä.

Omia ajatuksiani valmennusryhmäsuunnitelmasta:

- On tärkeää kuunnella nuoria ja aistia, millaisista asioista he pitävät.
- Yhtä lailla kuin suunnistuskoulutoiminnassa on tässäkin oltava ilo pinnassa. Vetovoimaisinta on iloinen toiminta, jonka vaatimustaso on sopeutettu osallistujien tasoon - tarkoittaa nuoren huomioimista ja yksilöllistämistä.
- Ryhmän toiminta löytää uomansa vähitellen. Ensimmäinen vuosi voi mennä kokeillessa ja on hyvä suunnitella, miten tehdään muutoksia suunnitelmiin.
- Mietittävä, millaiset asiat tekevät ryhmästä ryhmän: Tutustuminen, aikaa olla yhdessä, yhteisiä leirejä ja reissuja. Tätä kaikkea pitää olla harjoitusten ohessa.
- Jokaisessa harjoituksessa nuori kaipaa tulla huomioduksi yksilönä. Joka harjoituksessa ei oikein voi olla eri vetäjä, joka ei lainkaan tunne nuoria.
- Harjoitustoiminnassa voi miettiä erilaisia ”vaihtarisysteemejä”. Jos tämän ryhmän vetäjät tekevät harjoituksen, joka laitetaan RasKan harjoituskalenteriin, niin tämä ryhmä voisi vierailla jossakin RasKan harjoituksessa. Samalla tavoin voi vaihtaa leirejä vähän kauemmaksikin. Näin saadaan laajennettua karttarepertuaaria ja eri tekijöillä on tapana tehdä erilaisia harjoitusmalleja.

Ideoita ja vinkkejä voi hakea 11-15-vuotiaiden toiminnan kehittämisen [nettisivuilta](#).

Hankkeen seurojen esittelyjä:

[Kangasala SK ja Hämeenlinnan Suunnistajat](#)

[Espoon Suunta](#)

Ensimmäisen hankevuoden [raportti](#), josta voi löytyä hyviä asioita huomioitavaksi tämän ryhmän toiminnan suunnitteluun.

Myös [Sinettiseuraksi](#) pyrkiminen voi olla hyvä askel seuratoiminnan laadun kehittämiseksi.

Eilisen esityksen ”pohjaesitys” valmennusseminaarissa helmikuussa 2013. [11-15-vuotiaiden valmennuksen kehittäminen seurassa](#).

Yhteenveto illasta - Opit ja knopit

Perheen suunnistuskoulu

Valmennustyöryhmän odotusten perusteella tehdään valinnat (katso Katrin kirje)

Ura on valmis jakamaan tietotaitoa

Yhteistyöhön on halukkuutta

Uusia toimijoita tarvitaan

Iloa ja laatua seuratoimintaa

Miten lapsia käsitellään -koulutusta

Otetaan vastuuttaminen käyttöön

Nuorisovastaavien aktivointi ja koulutus + tukijoukko

Lehtijuttuja enemmän

Laajempaan näkemystä harjoitteluun

Starttikoulutusta tarvitaan

Hiisirastin seuraava kokoontuminen 4.10.2013 klo 18.00, paikka ilmoitetaan myöhemmin. Kokoonkutsuja Kauko Hakala

Rasti- Lukon seuraava kokoontuminen 19.9 tai 20.9. klo 18.00 paikka avoin. Kokoonkutsuja Kimmo Mieskoski

Uvilan Uran seuraava kokoontuminen 10.10 klo 18.00 Massin Majalla. Kokoonkutsuja Jari Holmberg

Tapio lähettää lomakkeen, jonka perusteella jokainen ryhmä suunnittelee omaa toimintaansa hankkeen tavoitteiden suunnassa. Pääajatuksena on että tehdään yhdessä ja autetaan myös toista seuraa.

Lomake liitteenä

Seurailta 10.9.2013

Seura _____

Miettikää miten jatkatte seurassanne tätä hanketta. Miettikää tavoitteita, mihin pyritte.

Miettikää toimenpiteitä, miten pääsette tavoitteisiin. Sopikaa seuraavasta palaveriajankohdasta.

Kehittämisaalue: **Miten yhdessä toteutetaan Rastit kiikarissa - hanketta**

1. Meidän seuran tavoitteet yhteisessä hankkeessa:

1. _____
2. _____
3. _____

2. Toimenpiteet, jolla saavutetaan tavoitteet:

Mitä meidän seurassa tehdään	Mihin mennessä

Seuraava kokoontuminen ____/____ klo ____ - , paikka _____

Kirjoita sivun kääntöpuolelle ryhmän jäsenten nimet

RYHMÄ

[illegible]